

Discursul Viceprim-ministrului, ministrului Afacerilor Interne, Andrei Năstase în cadrul briefingului de presă, cu privire la lichidarea Direcției de operațiuni speciale din cadrul INI

Bună ziua tuturor,

În primul rând vă mulțumesc tuturor pentru că ați dat curs invitației noastre.

Încă de la începutul mandatului meu am spus că una din prioritățile Ministerului Afacerilor Interne – ca de altfel a întregului Guvern – trebuie să fie investigarea abuzurilor care au fost comise în trecutul recent, de tristă amintire, împotriva cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv de către structuri subordonate instituției pe care o conduc. Reclădirea statului de drept și restaurarea plenară a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în țara noastră sunt obiective care nu pot fi realizate fără a identifica și sancționa încălcările grave care au avut loc în ultimii ani. Am spus recent că țara noastră rămăsese ultima dictatură a Europei, în care oricine lupta pentru democrație, pluralism sau justiție era tratat ca un dușman al poporului ce trebuia persecutat, hărțuit și intimidat, alungat din țară.

După cum cunoaște deja opinia publică, în urma unor investigații jurnalistice a fost dezvăluită o amplă operațiune de interceptare și filare a unor activiști civici, jurnaliști – colegi de-ai dvs., politicieni, atâția și atâția oameni simpli, iar acesta este doar vârful aisbergului! Întrebam recent într-o emisiune TV: câtă lume în țara asta mai vorbește la telefon pe linia deschisă? Sunt convins că și dvs. dacă vă uitați în telefoanele dvs. veți constata că aveți mai multe apeluri prin aplicații criptate cum ar fi WhatsApp și mai puține pe linia telefonică clasică. Un regim criminal ne-a făcut să ne deprindem cu frica, să șoptim în loc să vorbim tare, să ne uităm în jur înainte de a ne expune vreo părere.

În calitate de ministru al Afacerilor Interne am făcut un demers către ex-procurorul general Eduard Harunjen acum câteva săptămâni, în care îi solicitam, în spiritul principiului cooperării loiale între instituțiile statului, să dispună efectuarea unor investigații ample cu privire la respectarea de către procurori a drepturilor persoanelor interceptate de a fi informate despre supunerea la măsuri speciale de investigații, dar

și a măsurilor reparatorii pentru cei care au fost interceptați în mod abuziv. Totodată i-am solicitat să informeze opinia publică cu privire la rezultatele acestor cercetări. După cum vă puteți imagina, nu am primit niciun răspuns. Faptul că cetățeni ai țării noastre au fost supuși unei operațiuni de poliție politică nu a constituit o prioritate pentru Procuratura aservită lui Plahotniuc.

Însă pentru mine, ca viceprim-ministru și ministru al Afacerilor Interne, este inacceptabil să existe instituții și structuri care să facă poliție politică! Am dispus așadar o anchetă internă amănunțită cu privire la Direcția de Operațiuni Speciale din cadrul Inspectoratului Național de Investigații – cunoscută și ca Direcția a 5-a – iar constatările sunt extrem de grave. Direcția a 5-a era instrumentul de urmărire, interceptare și filare a celor care îndrăzneau să se opună bandei de infractori care se afla la putere. Pe lângă cei activi politic și civic au fost vizați agenți economici incomozi regimului, investitori autohtoni și străini. Evident, cu știrea lui Jizdan, Pînzari, Cavcaliuc și alte unelte ale lui Plahotniuc. Direcția a 5-a a lucrat așadar împotriva oamenilor, nu în slujba oamenilor. Iar pentru așa ceva nu există niciun fel de scuză sau justificare!

Vreau să vă ofer câteva exemple și cifre concrete în sprijinul afirmațiilor de mai sus, cu mențiunea că din rațiuni de legalitate trebuie să mă limitez la acele informații care pot fi făcute publice. Însă chiar și acestea sunt absolut năucitoare. În perioada 1 ianuarie 2017 – 8 iulie 2019, adică într-un interval de circa doi ani și jumătate, angajați din cadrul Direcției a 5-a au efectuat 28.958 de operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal. De menționat este în context că la solicitarea comisiei de control nu au fost prezentat niciun fel de demersuri sau rapoarte care să justifice necesitatea efectuării acestor operațiuni, iar în Registrele de evidență a accesărilor prelucrărilor efectuate nu existau înscrisurile aferente operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, situație ce indică asupra încălcării prevederilor legislative și reglementărilor din cadrul MAI. În această privință deja au fost inițiate anchete de serviciu.

Evaluarea noastră internă a mai relevat încă un aspect extrem de grav. Însăși înființarea și funcționarea Direcției a avut loc cu multiple abateri de la prevederile cadrului normativ în vigoare, iar Regulamentul privind organizarea și funcționarea acestei structuri, aprobat prin ordinul IGP nr. 287 din 30 iunie 2017, semnat de numitul Pînzari, a scos în evidență suprapuneri și dublări ale unor competențe cu competențe atribuite altor Direcții ale INI, dar – absolut halucinant! – asumarea unor competențe care sunt atribuite prin lege altor instituții ale statului. De exemplu, Direcția își arogase competența de a monitoriza tendințele îndreptate spre subminarea statalității Republicii Moldova, deși prin lege acesta este atributul SIS. Sau, tot cu titlu de exemplu, Direcției i s-a dat competența de a releva, investiga și descoperi infracțiunile deosebit de grave sau excepțional de grave, deși există la INI o direcție – nr. 1 –

dedicată exact combaterii crimelor grave. Se impune aşadar întrebarea, desigur retorică, cine profita de pe urma existenţei Direcţiei a 5-a, de pe urma poliţiei politice.

Ca urmare a acestor constatări, şi a încă multor alte derapaje care, din raţiuni juridice, nu pot fi expuse astăzi public. Semnez ordinul privind lichidarea Direcţiei de Operaţiuni Speciale din cadrul Inspectoratului Naţional de Investigaţii. Poliţia politică din Republica Moldova a fost desfiinţată! Un capitol ruşinos în istoria acestei instituţii se încheie o dată pentru totdeauna! De aici înainte, toate – dar absolut toate – structurile subordonate Ministerului Afacerilor Interne trebuie să lucreze doar pentru oameni şi nu împotriva lor. Vreau prin această decizie să transmit totodată un semnal către ultimele bastioane ale vechiului regim: veţi avea aceeaşi soartă precum această Direcţie de Poliţie Politică, pentru că nimeni care lucrează împotriva oamenilor nu poate rămâne nepedpsit. Mă folosesc de asemenea de acest prilej pentru a face apel la ce a mai rămas din onoarea procurorilor să răspundă demersului meu cu privire la interceptarea şi filarea unor oameni nevinovaţi. Încetaţi să mai acoperiţi abuzurile din trecut! Le vom descoperi oricum, iar cei care le-au tăinuit vor fi la fel de vinovaţi precum cei ce le-au comis.